

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12-97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1.75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dzozemska i do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 194

BUDAPEŠŤ, v stredu, 11. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Viedeň, 9. nov. (U. t. k.) Oznamované nové skupenie našej armády sa už previedlo, keď už predtým dosažený bol cieľ: donútiť ruské vojská rozvíť svoju silu a potom prekaziť, aby šly proti Nemecku.

Berlín, 9. nov. Veľký generálny štáb oznamuje: Na východnom bojišti od jazera Wysztyku na sever odrazili sme útok silného ruského vojska, pri čom zapríčinili sme nepriateľovi veľké ztráty. Viac než 4000 Rusov sme zajali a ukoristili sme 10 strojových pušiek.

Berlín, 9. nov. (Wolffova ag.) Istý sem došlý smerodajný vojenský dôstojník z generálneho štábu Hindenburgovho osvedčil sa, že polozenie nemeckých a rakúsko-uhorských vojsk je výtečné, lebo teraz už ku rozhodnému úderu samy si môžu voliť čas, ktorý je im najpriaznivejší.

Dorna Vatra, 9. nov. (Bud. Kor.) Boje okolo Černoviec trvajú. Naše polozenie je mimoriadne prajné. Na území oslobodenej Bukoviny hromadne sa hlásia 14-20-roční dobrovoľní legionári, ktorí chcú bojovať proti Rusom.

Bukarešť, 9. nov. (Bud. Kor.) Potvrďuje sa, že Rusi sa v Bukovine stále uťahujú. Pred niekoľkými dňami aj pohraničnú obec Mamornicu otvorili pre cestujúcich. Do Bukareštu prichádzajúci cestujúci oznamujú, že v Černovciach je úplný pokoj. Každodenne dochádzajú ta novšie rakúsko-uhorské voje, ktoré hneď prechádzajú do ofenzívy proti Rusom. Podarilo sa Rusov zatlačiť cez Prut. Do Mamornice došli cestujúci rozprávajú, že z Černoviec vyťahujú Rusi zastali u Čiernej Hôrky, poblíž ruskej hranice a dostali tu aj niektoré nové voje na pomoc.

List z Černoviec.

Dostal sa nám do ruky list, ktorý bola písala istá slovenská pani z Černoviec. S mužom a s deťmi prežila týždeň ruskej vlády. List písala svojmu švagrovi, tiež Slovákovi do Pešti a s jeho svolením tu ho uverejňujeme:

Černovce 3. nov. 1914.

Naši známi cestujú cez Pešť do Viedne, nuž ich prostredníctvom myslím, že dostaneš tieto riadky.

Prežili sme všetky hrôzy války. Mali sme pred Černovcami koncom augusta veľký boj, v ktorom sa nášmu vojsku podarilo Rusov odbiť. Mali sme hrôzu ranených, ktorých sme potom tu v nemocniciach opatrovali. Týždeň nato dostalo naše vojsko rozkaz utiahnuť sa a tak mesto o tri dni civilná správa oddala Rusom. Opisovať, čo sme za tých sedem týždňov ruskej vlády zažili, som ani nie v stave. Žili sme v ustavičnom rozčúlení a v strachu. Rusi podpaľovali, ničili, pustošili čo im do rúk prišlo. Židov desne tržnili. Prázdne byty (celé Černovce sú prázdne, obyvateľstvo ušlo) pootvárali a všetko z nich sobrali, veci popredali alebo sedliakom podarúvali a čo nemohli nijako zúžitkovať, to spálili. Mojho muža z jeho chýrnej flegmy doteraz ešte nič nebolo vstave vyrušif. Jeho tiež preháňali dôstojníci ruskí, chceli vždy pomoc pri technických prácach, ale on sa staval, že sa tomu nerozumie. 20. okt. konečne odtiahli Rusi, ako predposledný odišiel Gerovský, ktorý tu pri ruskom guvernérovi konal tajomnícke služby. Mysleli sme, že už máme pokoj, no jako naše vojsko vtiahlo, začali sa zas bitky. Rusi

stoja za Prutom, naši bránia sa pred mestom. Kanóny celé dni len tak koncertujú. Deti sbierajú po meste vystrelené šrapnely a predávajú ich. My sme si ani nemuseli kupovať, lebo jeden vletel do našej elektrickej centráli a nad strojami explodoval. Kdovie, jako to ešte s nami bude! Koľko rázy ešte budeme mať tu Rusov a či nám ničoho nespravია! Ja som myslela často na to, že si s deťmi zajdem ku vám do Pešti, veľmi bych potrebovala trocha oddychu, dákosí mi nervy veľmi trpely, ale jakože sa pustí svetom s drobným deckom?! Tu sice ušly panie aj s dvojtyždňovými deťmi. Môj nemôže odísť a ja sa bojím, že by potom za dlhé mesiace nemohla domov nazad lebo Rusi nepustia ani sem ani ta. Nemali sme za sedem týždňov vôbec žiadnych stykov so svetom. Žiadnej pošty sem nedochádzalo, nesmeli sme po 7. hodine byť opustiť. Teraz máme to isté, ba ešte horšie, lebo nesmieme v bytoch svietiť, len veľmi slabo a ulice sú vôbec celkom tmavé, aby Rusi v noci nevideli, keď mesto bombardujú.

Nuž prikváčilo nás tu. Sme tu celkom sami, všetci naši známi sú preč, úrady, školy všetko stojí prázdne.

Píšte nám čím viac, poštu teraz roznášajú, kdovie zas do kedy. Rozveselte nás. Mila nech mi píše hodne dlhý list, len sa nás v listoch nič nespytujte o vojenských veciach, lebo nám potom listy nedoručia.

Dal by Pán Bôh, aby sme na Vianoce trocha ľahšie dýchať mohli!

Rím, 9. nov. Z Petrohradu oznamujú, že ruský hl. stán vydal 5. novembra túto úradnú zprávu: U dolného toku Sana Rusi pokračujú vo svojej akcii. Na celom bojišti ostane v posledných dňoch nebolo významnejšieho boja. Menšie šarvátky oznamujú zo severu od Rozvadova a u Mareci, jako i pri Niskove. (Pol. Hir.)

Krakov, 9. nov. „Rječ“ oznamuje z Lvova, že generál Ejche naložil sekvestrovať dva domy vo Walowej ulici a to č. 9. a 11.; lebo sa zistilo, že z týchto domov strieľali na Rusov. Obyvateľom domu dali mesiac času na vysťahovanie sa. Bytné však musia platiť do pokladnice mestského veliteľstva. Guvernér gr. Bobrinský dovolil ľvovskej mestskej rade, aby cieľom vyzdvihnutia jednej 4 milionovej požičky šla deputácia do Petrohradu pod vedením dra Stahla. Aj zemská banka vyslala do Petrohradu deputáciu, aby vyprostredkovala od ruskej štátnej banky značnejší úver. Potraviny sú v Lvove náramne drahé. Funt cukru stojí 80 kopejek, teda dľa úradnej hodnoty rubla 2 k. 55 h Funt šunky stojí poldruha rubla, to jest 5 korún. Pečú len v piatich pekárnach a obyvateľstvo oblieha ich vo dne v noci, aby dostalo sa ku chlebu. Stredom októbra sa polozenie o niečo zlepšilo, lebo ruská vláda dala mestu 60.000 rublov požičky. V Lvove účinkujúci oddiel ruského Červeného kríža spravuje syn veľkého spisovateľa Lva Tolstého, gróf Alexander Tolstoj, ktorý býva u merníka grófa Wronského.

Južné bojište.

Úradná zpráva, 9. nov. popoludní: Naše válečné operácie na južnom bojišti majú v každom ohľade priaznivý priebeh. Kým na šabacko-lesnickej čiare náš postup narazil v opevnených pozíciach na úpätí vrchov na najhúževnatejší odpor, dotiaľ naše trojdňové boje na čiare Lesnica-Krupanj-Ljubovija skončili sa už s úplným zdarom.

Tu nepriateľ pozostával z tretej srbskej armády stojacej pod velením generála Pavla Sturma a z prvej armády generála Petra Bojoviča, spolu teda zo šesť divízií (120.000 mužov). Tieto dve armády po hrdinskej obrane utratily svoje pozície a teraz sú už na ústupe smerom k Valjevu. Naše víťazné sbory včera dosiahly výšiny, ktoré východne od Lesnice panujú nad okolím a taktiež juhovýchodne od Krupanji najvyšší hrebeň Sokolskej Planiny. Máme mnoho zajatých a ukoristeného válečného materiálu. Podrobnosti ešte chybujú.

Západné bojište.

Nemecká úradná zpráva, 9. nov. predpol. veľký hlavný stán oznamuje: Včera popolu dní zas strieľali s nepriateľskej lode na naše pravé krídlo, ale delostrelectvo naše čoskoro zahnilo lode. Výpad nepriateľa, o ktorý sa bol z Nieuportu pokúsil a ktorý v noci zopakoval, zmaril sa úplne. Pri Yperne naše útočenie aj vzdor prílišne húževnatému odporu pomaly, avšak stále napreduje. Juhozápadne od Ypernu odrazili sme protiútočenie nepriateľa a viac sto mužov sme mu zajali.

Hlavné vodcovstvo.

Kodaň, 9. nov. „National Tidende“ oznamuje s flandrického bojišťa: Nemci, zdá sa, prestali postupovať medzi riekami Yserou a Lysou a všetky svoje sily koncentrujú proti Arrasu. Ich úmyslom je dostať sa ku priplavu cez Boulogne, teda cez departement Artois. Nemci bezpochyby už v najbližších dňoch zahájajú mohutnú novú ofenzívu.

Londýn, 9. nov. (Cez Rím.) „Morningpost“ píše: Ponevác Nemci dostali sa na východnom bojišti na čiaru Varty a postrádať môžu svoje najlepšie voje, poslali tiež na západné bojište a tu pri Ypres a La Basse očakávať sa dá nový ich postup. Tlak ruskej armády je ešte prídaleko od nemeckého územia, než by mohol mať významu a dal by sa cítiť.

Kodaň, 9. nov. Z Paríža oznamujú, že Nemci s celou silou bombardujú mesto Armentiers.

Rím, 9. nov. Včerajšie číslo „Tempsu“ oznamuje, že Nemci v nedeľu a v pondelok zas začali bombardovať Remeš.

Rotterdam, 9. nov. Od Ostende po Westend na celom morskom pobreží Nemci postavili ťažké baterie a tak sa bránia proti nápadu, ktorý by im hrozil od mora. Zaplavené územie na okolí Ysery i teraz držia obsadené primeranou silou, ostatné sily svoje však sústredujú na útočenie na čiaru Ypern-Lille-Arras. Aj z tohoto vidno, že nemecké vodcovstvo ešte nevzdalo sa svojho pôvodného plánu, že Dunkerque a Calais zaujme za každú cenu, ba so železnou vytrvalosťou vymáha si zdary na tejto čiare. Riešenie na severnom pobreží sľubuje Nemcom isté víťazstvo.

Milano, 9. nov. „Corriera della Sera“ píše, že dnes zajtra bude koniec anglickému panstvu na mori. Anglia vraj celému svetu vedela nahovoriť, že ona je pánom na mori a hľa vysvitlo, že ani za pomoci Francie, Ruska a Japonska nie je vstave čeliť nemeckým krížiakom, ktorých je o mnoho menej. Nemecké lode ohrožujú floty spojencov a potápajú ich lode jednu za druhou. Ani priplav nie je istý pred opovázlivosťou nemeckých válečných lodí. Na nemeckých brehoch by sa to nemohlo stať, čo sa stáva takmer denne uprostred palby najmocnejšej

